

Gemeente Vijfheerenlanden
T.a.v College van Burgemeester en. Wethouders Vijfheerenlanden
Postbus 11
4140 AA Leerdam

*Betreft: ongevraagd advies: **Eenvoudige en samenhangende ondersteuning voor inwoners***

Leerdam, 17-07-2026

Geachte College van Burgemeester en Wethouders,

De Adviesraad Sociaal Domein draagt de volgende aanbevelingen en oplossingsgerichte zaken aan en vraagt het college om deze punten mee te nemen bij de verdere doorontwikkeling van het beleid binnen het sociaal domein:

- Organiseer ondersteuning eenvoudiger, dichtbij en vanuit het perspectief van inwoners;
- Zorg voor samenhang tussen jeugd, gezin, inkomen, mentale gezondheid, veiligheid en zorg.
- Voorkom versnippering door programma's, overleggroepen en dubbele verantwoording te beperken;
- Versterk goede lokale en regionale voorbeelden en deel kennis actief;
- Maak verantwoordelijkheden en bestuurlijke afspraken helder;
- Schrap dubbel werk voordat nieuwe structuren worden gemaakt;
- Werk met één contactpersoon per gezin die de hulp(-vraag) coördineert;
- Investeer in sterke wijkteams, één toegang en vroegsignalering;
- Organiseer specialistische kennis, inkoop en voorzieningen regionaal;
- Werk met gezamenlijke doelen, duidelijke afspraken en regelmatige evaluaties;
- Geef adviesraden en ervaringsdeskundigen een actieve rol;
- Laat praktijkervaringen van inwoners en professionals leidend zijn.

Uitgangspunt: ondersteuning vanuit het perspectief van inwoners

Waarom dit ongevraagde advies. N.a.v. een bijeenkomst over gelijkgerichte mantelzorgondersteuning bekeek ons de zorg of onze inwoners wel de juiste route kunnen vinden bij een [gecompliceerde/meervoudige] hulpvraag. Ondersteuning in het sociaal domein moet eenvoudig, dichtbij en goed afgestemd zijn. Inwoners hebben geen boodschap aan bestuurlijke grenzen of losse programma's. Zij moeten kunnen rekenen op professionals die samenwerken, problemen vroeg zien en passende hulp bieden.

Daarvoor is samenhang nodig tussen jeugd, gezin, inkomen, mentale gezondheid, veiligheid en zorg. Cruciaal is de vraag: **Waar** moet ik als burger **voor wat** aankloppen met mijn zorgvraag?

Samenwerking en samenhang

Beperk het aantal programma's, overleggroepen, bestuurlijke afspraken en geldstromen. Ze zijn vaak goed bedoeld, maar maken de uitvoering soms juist ingewikkelder. Versterk wat al werkt: samenwerking tussen hulpvormen, ondersteuning in de wijk en afstemming met de regio. Deel goede voorbeelden en voorkom nieuwe versnippering.

Beleidsstukken zijn voor een inwoner met een hulpvraag niet van belang of worden juist als ballast ervaren. Het is niet goed als je daar eerst doorheen moet voordat je een hulpvraag juist hebt geformuleerd en aan de passende hulpverlener hebt kunnen stellen. Inwoners met een hulpvraag wensen dat de ondersteuning zo

eenvoudig mogelijk toegankelijk is. Dus 1loket en/of 1 casemanager voor alles. Ontschotting is o.i. het leidend adagium vanuit de vrager en de opdracht van de aanbieder.

Bestuur en organisatie

De huidige verdeling van taken en regels maakt het voor organisaties vaak onnodig ingewikkeld. Professionals moeten op verschillende manieren verantwoorden en aansturen, terwijl inwoners juist behoefte hebben aan één duidelijke aanpak. Bij meerdere betrokken wethouders is goede afstemming extra belangrijk.

Stel duidelijke kaders vast, vereenvoudig de verantwoording en stuur samen met de regio op gedeelde maatschappelijke doelen. De regio kan specialistische voorzieningen, kennisdeling en gezamenlijke inkoop organiseren. De gemeente houdt regie op de lokale uitvoering, met toegankelijke ondersteuning en een herkenbaar aanspreekpunt voor inwoners.

Maak niet te snel nieuwe overleggen of structuren. Kijk eerst wat er al is, schrap dubbel werk en maak verantwoordelijkheden helder.

Regie en verantwoordelijkheden

Meer regie en samenhang zorgen voor duidelijkheid en eenvoud. Dat vraagt om een heldere taakverdeling tussen landelijke, regionale en lokale partijen en om goede afstemming binnen het college.

Landelijk gaat het om gezamenlijke doelen, minder belemmerende regels en stabiele financiering. Regionaal gaat het om specialistische ondersteuning, bindende afspraken en gezamenlijke resultaten. Lokaal gaat het om vroegsignalering, samenhangende hulp en verbinding tussen zorg, welzijn, onderwijs, werk en veiligheid.

Rol van de gemeente en regionale netwerken

Ondersteuning werkt het beste dichtbij inwoners. Investeer daarom in sterke wijkteams/sociale teams en één duidelijke toegang. Organiseer specialistische kennis en voorzieningen regionaal. Werk met gezamenlijke doelen, duidelijke afspraken en regelmatige evaluaties.

Rol van adviesraden sociaal domein

Adviesraden kunnen signaleren waar verantwoordelijkheden onduidelijk zijn en waar versnippering inwoners raakt. Zij kunnen adviseren over taakverdeling, goede voorbeelden delen en bestuurders stimuleren om afspraken concreet en controleerbaar te maken. Ervaringen van inwoners en professionals moeten daarbij leidend zijn.

Het "Wat, Wie en Waarom" is verwoord in dit advies, maar het WANNEER en HOE van dit ongevraagd advies blijft als een zwaard van Damocles boven de markt hangen en is dan ook een grote opdracht voor ons college. De Adviesraad ziet als haar opdracht om enerzijds luis in de pels zijn richting beleidsmakers en anderzijds een praktisch klankbord zijn voor verbeteringen in de uitvoering.

De Adviesraad ziet dat er al stappen zijn gezet in regionale samenwerking. Die samenwerking is nodig en waardevol. Tegelijk blijven wij de lokale uitvoering volgen en adviseren wij uw college waar dat nodig is, gevraagd en ongevraagd.

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Vijfheerenlanden

Gerard Achterberg, voorzitter

Berry Verwijmeren, secretaris

